

enterprise
europe
network

ЕВРОПЕЙСКИ НОВИНИ

Месечен бюлетин на Европейски информационен и иновационен център към Търговско-промишлена палата - Враца   брой 04, 2020 год.

КОРОНАВИРУС: КОМИСИЯТА ОСВОБОЖДАВА ОТ МИТА И ОТ ДДС ВНОСА НА МЕДИЦИНСКО ОБОРУДВАНЕ ОТ ДЪРЖАВИ ИЗВЪН ЕС

Комисията реши да одобри исканията на държавите членки и на Обединеното кралство за временно освобождаване от мита и от ДДС на вноса на медицински изделия и предпазни средства от трети държави с цел подпомагане на борбата с коронавируса. Това ще улесни финансово снабдяването на лекарите, медицинските сестри и пациентите с медицинското оборудване, от което те отчаяно се нуждаят.

Комисията побърза да одобри исканията, които получи от всички държави членки.

Тази мярка включва маските и предпазните средства, но също и комплектите за изследвания, апаратите за вентилация и другото медицинско оборудване. Тя ще се прилага за срок от 6 месеца с възможност за ново удължаване.

Председателят на Комисията Урсула фон дер Лайен отправи видео послание във връзка с днешното решение. Гледайте го [тук](#).

Паоло Джентилони, комисар по въпросите на икономиката, заяви: *В тази извънредна ситуация е жизненоважно медицинското оборудване и изделия да пристигат бързо там, където са нужни. Като освобождава от мита и от ДДС вноса на тези продукти от държави извън ЕС, Европейската комисия помага тези продукти да станат по-достъпни. Искам отново да изразя дълбокото си уважение и признателност към здравните работници в цяла Европа. Днешната мярка би трябвало да им помогне да получат оборудването, от което се нуждаят, за да се предпазват и да продължат да спасяват човешки животи.*

На 20 март 2020 г. Комисията покани всички държави членки и Обединеното кралство да подадат искане за освобождаване от мита и от ДДС на вноса на предпазни средства и друго медицинско оборудване от трети държави. Искания подадоха всички държави членки, както и Обединеното кралство. Днешното решение поражда действие с обратна сила, считано от 30 януари.

Контекст

Действащото законодателство на ЕС разполага с извънредни инструменти, с помощта на които да помага на пострадалите от бедствия. Те могат да бъдат използвани за преодоляване на безпрецедентната здравна криза, причинена от коронавируса.

В митническото законодателство на ЕС ([Регламент \(ЕО\) № 1186/2009 на Съвета](#)) се предвижда възможност за предоставяне на митническо освобождаване за „употреба от пострадали от бедствия“. То може да бъде приложено по отношение на вноса, осъществяван от държавни организации или от одобрени благотворителни или филантропически организации. За да бъде предоставено освобождаване, е необходимо решение на Комисията, действащо по искане на засегнатата държава членка.

По същия начин, в правото на ЕС в областта на ДДС ([Директива 2009/132/ЕО на Съвета](#)) има съответстващи разпоредби по отношение на освобождаването от ДДС при окончателен внос на някои стоки.

За повече информация

[Решение на Комисията за освобождаване от вносни мита и от ДДС при внос на стоки, необходими за борбата с последиците от пандемията от COVID-19 през 2020 г.](#)

[Насоки относно митническите въпроси, свързани с коронавируса](#)

[Уебсайт за информация във връзка с коронавируса](#)

КОРОНАВИРУС: КОМИСИЯТА И ЕВРОПЕЙСКИЯТ ИНВЕСТИЦИОНЕН ФОНД (ЧАСТ ОТ ГРУПАТА НА ЕИБ) ОТКЛЮЧВАТ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ В РАЗМЕР НА 8 МИЛИАРДА ЕВРО ЗА 100 000 МАЛКИ И СРЕДНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Европейската комисия разблокира 1 милиард евро от Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ), които ще послужат като гаранция за Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ), който е част от групата на Европейската инвестиционна банка. Това ще позволи на ЕИФ да дава специални гаранции, за да стимулира банките и други заемодатели да предоставят ликвидности на поне 100 000 европейски МСП и малки дружества със средна пазарна капитализация, засегнати от икономическите последици от пандемията от коронавирус, като се очаква наличното финансиране да бъде в размер на 8 милиарда евро. С това се изпълнява ангажиментът, поет в [Съобщението на Комисията](#) от 13 март, за предоставяне на незабавна помощ на сериозно засегнатите МСП, като парите могат да бъдат налични още през април. Това действие е част от пакета от мерки, обявени от групата на ЕИБ на 16 март, с които се цели бързо мобилизиране на подкрепа за МСП и дружествата със средна пазарна капитализация в Европа. Една от непосредствените икономически последици от пандемията от коронавирус е внезапната липса на ликвидности, с която се сблъскват малките и средните предприятия. Тези дружества обикновено са най-засегнати при криза и е от съществено значение да им се окаже помощ чрез осигуряване на достатъчно ликвидности, за да могат да оцелеят по време на кризата. В ситуация на недостиг на ликвидности обаче банките нямат стимул да отпускат заеми на МСП поради рязкото покачване на възприемания риск. Ето защо са необходими гаранции от ЕС в подкрепа на тези заеми. ЕИФ ще предлага на пазара специални гаранции, подкрепени от ЕФСИ, за да се ограничи въздействието на пандемията върху малките и средните предприятия и малките дружества със средна пазарна капитализация.

Изпълнителният заместник-председател на Европейската комисия по въпросите на икономиката в интерес на хората, Валдис Домбровскис заяви: *В цяла Европа предприятията ни изпитват големи затруднения. ЕС реагира бързо, за да помогне за смекчаване на удара и да окаже помощ на малките и средните предприятия, които са особено уязвими. Днес Комисията и Европейският инвестиционен фонд поставят на разположение финансиране в размер на 8 милиарда евро, с което да се предостави незабавна парична помощ за МСП в Европа, засегнати от пандемията от коронавирус. Парите ще бъдат отпуснати още през този месец чрез местни банки и заемодатели, за да се помогне на тези, които са най-тежко засегнати от кризата.*

Изпълнителният директор на ЕИФ Ален Годар заяви: *Във времена на безпрецедентна криза е от съществено значение МСП да получат подкрепата, от която се нуждаят. ЕИФ работи усилено за осигуряване на бърз и адекватен отговор на пандемичното разпространение на коронавирус и днес със задоволство отбелязваме старта на тази нова инициатива заедно с Комисията на стойност 8 милиарда евро. Въпреки че това е важна първа стъпка, групата на ЕИБ ще продължи да работи за намиране на допълнителни решения за бързо удовлетворяване на нуждите от финансиране на предприемачите в цяла Европа.*

Сумата от 1 милиард евро, отпусната от ЕФСИ по линия на механизма за гарантиране на заеми по COSME и Гаранционния механизъм за МСП по InnovFin по линия на „Хоризонт 2020“, позволява на ЕИФ да предостави гаранции на стойност 2,2 милиарда евро на финансови посредници, като по този начин се отключват възможности за налично финансиране в размер на 8 милиарда евро. Гаранциите ще се предлагат на пазара чрез ЕИФ посредством покана за заявяване на интерес, публикувана и насочена към няколкостотин финансови посредници, включващи банки и алтернативни заемодатели. Основните характеристики на тези гаранции ще бъдат:

- опростен и по-бърз достъп до гаранцията на ЕИФ;
- по-високо покритие на риска — до 80 % от потенциалните загуби по индивидуални заеми (за разлика от стандартните 50 %);
- акцент върху заемите за оборотен капитал в целия ЕС;

предоставяне на възможност за по-гъвкави условия, включително удължаване на срока, разсрочване или гратисни периоди.

Новите характеристики ще бъдат достъпни както за новите, така и за вече работещите с ЕИФ финансови посредници, като ЕИФ ще разпростре приложението на специалните условия върху над сто хиляди дружества, ползващи се от гаранции по линия на МГЗ по COSME и на програмите по Гаранционния механизъм за МСП по InnovFin.

Следващи стъпки

След днешната покана за изразяване на интерес финансовите посредници, които вече имат споразумения с ЕИФ по тези програми на COSME и InnovFin, ще могат да получат незабавен достъп до новите гаранции при поискване от тяхна страна. Други финансови посредници могат да получат достъп до гаранциите чрез ускорен процес на кандидатстване. По този начин новите средства ще могат да започнат да се насочват към сериозно засегнатите предприятия още през април. МСП ще могат да кандидатстват директно пред своите местни банки и пред другите заемодатели, участващи в схемата, които ще бъдат посочени в списък, намиращ се на уебсайта www.access2finance.eu.

Комисията и групата на ЕИБ ще продължат да работят по допълнителни мерки и ще използват всички инструменти, с които разполагат, за да помогнат за овладяване на икономическите последици от пандемията на коронавирус.

Контекст

За да се отпусне сумата от 1 милиард евро от бюджета на ЕС, Комисията и групата на ЕИБ внесоха редица изменения в специалните си споразумения.

[Европейският инвестиционен фонд](#) (ЕИФ) е част от групата на Европейската инвестиционна банка. Неговата основна мисия е да подкрепя европейските микро-, малки и средни предприятия, като им помага да получат достъп до финансиране. ЕИФ проектира и разработва едновременно рисков капитал и капитал за растеж, както и гаранции и инструменти за микрофинансиране, които са насочени специално към този пазарен сегмент. В тази си роля ЕИФ спомага за постигането на целите на ЕС за подкрепа на иновациите, научноизследователската и развойната дейност, предприемачеството, растежа и заетостта.

COSME е програмата на ЕС за конкурентоспособност на предприятията и малките и средните предприятия (МСП) за периода 2014—2020 г. с общ бюджет от 2,3 милиарда евро. Най-малко 60 % от тази сума е предназначена за подобряване на достъпа до финансиране за МСП в Европа, посредством два финансови инструмента. [Механизъмът за гарантиране на заеми по COSME](#) оказва помощ за предоставянето на гаранции и насрещни гаранции пред финансови институции, за да им помогне да предоставят повече заеми и лизингово финансиране на МСП. Капиталовият механизъм за растеж по COSME помага за предоставянето на рисков капитал на МСП, предимно на етапите на разширяване и растеж.

Контекст

За да се отпусне сумата от 1 милиард евро от бюджета на ЕС, Комисията и групата на ЕИБ внесоха редица изменения в специалните си споразумения.

[Европейският инвестиционен фонд](#) (ЕИФ) е част от групата на Европейската инвестиционна банка. Неговата основна мисия е да подкрепя европейските микро-, малки и средни предприятия, като им помага да получат достъп до финансиране. ЕИФ проектира и разработва едновременно рисков капитал и капитал за растеж, както и гаранции и инструменти за микрофинансиране, които са насочени специално към този пазарен сегмент. В тази си роля ЕИФ спомага за постигането на целите на ЕС за подкрепа на иновациите, научноизследователската и развойната дейност, предприемачеството, растежа и заетостта.

COSME е програмата на ЕС за конкурентоспособност на предприятията и малките и средните предприятия (МСП) за периода 2014—2020 г. с общ бюджет от 2,3 милиарда евро. Най-малко 60 % от тази сума е предназначена за подобряване на достъпа до финансиране за МСП в Европа, посредством два финансови инструмента. [Механизъмът за гарантиране на заеми по COSME](#) оказва помощ за предоставянето на гаранции и насрещни гаранции пред финансови институции, за да им помогне да предоставят повече заеми и лизингово финансиране на МСП. Капиталовият механизъм за растеж по COSME помага за предоставянето на рисков капитал на МСП, предимно на етапите на разширяване и растеж.

„**Хоризонт 2020**“ е програмата на ЕС за научни изследвания и иновации за периода 2014—2020 г., като тя разполага с общ бюджет от 77 милиарда евро. По линия на „Хоризонт 2020“ финансовите инструменти по „InnovFin — Финансиране от ЕС за новатори“ целят да улеснят и ускорят достъпа до финансиране за иновативни предприятия в цяла Европа. По-специално [Гаранционният механизъм за МСП в рамките на InnovFin \(SMEG\)](#) предоставя гаранции и насрещни гаранции за дългово финансиране между 25 000 и 7,5 милиона евро за подобряване на достъпа до финансиране за иновативни МСП и дружества със средна пазарна капитализация. По линия на Гаранционния механизъм за МСП по InnovFin — инструмент, управляван от ЕИФ — финансовите посредници (банки и други финансови институции) получават обезпечение за част от загубите си, натрупани по дългово финансиране, обхванато от механизма.

Европейският фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ) е финансовият стълб на Плана за инвестиции за Европа, чието начало беше поставено през ноември 2014 г. с цел да се обърне тенденцията на спад на равнището на инвестициите и Европа да поеме към икономическо възстановяване. Новаторският му подход, основан на използването на гаранция от бюджета на ЕС, предоставена на групата на ЕИБ, позволява да бъдат мобилизирани значителни средства от публичния и частния сектор за инвестиции в стратегически сектори на европейската икономика. Планът за инвестиции за Европа вече е генерирал над 460 милиарда евро инвестиции и е подкрепил 1,1 милиона новосъздадени предприятия и МСП в Европа. Вижте най-новите данни за ЕФСИ по сектори и по държави [тук](#).

За повече информация

[Покана за заявяване на интерес, адресирана до финансовите посредници, във връзка с Механизма за гарантиране на заеми по COSME](#)

[Покана за заявяване на интерес, адресирана до финансовите посредници, във връзка с Гаранционния механизъм за МСП по InnovFin](#)

[Европейски координирани мерки в отговор на коронавируса:](#)

[Уебсайт за информация във връзка с коронавируса](#)

[Уебсайт на ЕИБ](#)

ДЪРЖАВНА ПОМОЩ: КОМИСИЯТА ОДОБРЯВА СХЕМА ЗА ГАРАНЦИЯ ОТ 255 МИЛИОНА ЕВРО ЗА ПОДКРЕПА НА МСП В БЪЛГАРИЯ В КОНТЕКСТА НА ИЗБУХНАЛАТА ПАНДЕМИЯ ОТ КОРОНАВИРУС

Европейската комисия одобри схема за публични гаранции в размер на 500 милиона лева (приблизително 255 милиона евро) в подкрепа на малките и средни предприятия (МСП) в контекста на избухналата пандемия от коронавирус. Схемата бе одобрена съгласно Временната рамка за държавната помощ, приета от Комисията на 19 март 2020 г. и [изменена на 3 април 2020 г.](#)

Изпълнителният заместник-председател на Европейската комисия Маргрете Вестерг, която отговаря за политиката в областта на конкуренцията, заяви: *Българската схема за гаранции в размер на 255 милиона евро ще помогне на микро-, малките и средните предприятия, засегнати от избухналата пандемия от коронавирус, да покрият непосредствените си нужди от оборотен капитал и инвестиции. Продължаваме да работим в тясно сътрудничество с държавите членки, за да гарантираме, че националните мерки за подкрепа могат да бъдат въведени по координиран и ефективен начин в съответствие с правилата на ЕС.*

Българската мярка за помощ

България уведоми Комисията, като се позова на [Временната рамка](#), относно схема за гаранции в размер на 500 милиона лева (приблизително 255 милиона евро) за съществуващи или нови заеми в подкрепа на предприятията, засегнати от избухналата пандемия от коронавирус (т. нар. „Програма за гаранции на заеми в полза на МСП“).

След като капиталът на Българската банка за развитие бе увеличен чрез държавно финансиране с 500 милиона лева (255 милиона евро), тя ще осигурява публични гаранции за инвестиционни заеми и кредити за оборотен капитал за микро-, малките и средните предприятия, засегнати от избухналата пандемия от коронавирус в България.

Схемата има за цел да ограничи риска, свързан с отпускането на заеми на предприятията, които са най-силно засегнати от икономическите последици от настоящата криза. Тя ще помогне на предприятията да покрият непосредствените си нужди от оборотен капитал и инвестиции и ще гарантира, че разполагат с достатъчно ликвидни средства, за да продължат дейността си.

Комисията установи, че българската схема отговаря на условията, посочени във Временната рамка. По-конкретно: i) за всяко едно предприятие размерът на съответния заем е ограничен до необходимото за покриване на неговите нужди от ликвидни средства в обозримо бъдеще, ii) гаранциите ще се предоставят само до края на годината, iii) гаранциите ще бъдат ограничени до максимален срок от пет години, iv) гаранцията покрива максимум 80 % от всеки заем и v) премиите за гаранция не надвишават равнищата, предвидени във Временната рамка.

Поради това Комисията стигна до заключението, че схемата е необходима, целесъобразна и пропорционална за преодоляването на сериозни затруднения в икономиката на държава членка в съответствие с член 107, параграф 3, буква б) от ДФЕС и с условията, посочени във Временната рамка.

Въз основа на това Комисията одобри мерките съгласно правилата на ЕС за държавните помощи.

Контекст

Комисията прие Временна рамка, която позволява на държавите членки да използват цялата гъвкавост, предвидена в правилата за държавната помощ, за да подпомогнат икономиката в контекста на избухналата пандемия от коронавирус. Във Временната рамка, [изменена на 3 април 2020 г.](#), се предвиждат следните видове помощ, които държавите членки могат да предоставят:

i) **Преки безвъзмездни средства, вливане на капитал, избирателни данъчни предимства и авансови плащания** до 100 000 евро на предприятие с дейност в първичното производство на селскостопански продукти, 120 000 евро на предприятие с дейност в сектора на рибарството и аквакултурите и 800 000 евро на предприятие с дейност във всички останали сектори, за да посрещнат предприятията спешните си нужди от ликвидност. Държавите членки могат също да отпускат до 800 000 евро в номинална стойност безлихвени заеми на предприятие или гаранции по заеми, покриващи 100 % от риска, с изключение на първичното производство на селскостопански продукти и сектора на рибарството и аквакултурите, за които се прилагат ограничения от съответно 100 000 евро и 120 000 евро на предприятие.

ii) **Държавни гаранции за заеми, взети от предприятия**, за да се гарантира, че банките продължават да отпускат заеми на клиентите, които се нуждаят от тях. Тези държавни гаранции могат да покрият до 90 % от риска по заеми, за да се помогне на предприятията да покрият непосредствените си нужди от оборотен капитал и инвестиции.

iii) **Субсидирани публични заеми** с изгодни лихвени проценти **за предприятията**. Тези заеми могат да помогнат на предприятията да посрещнат непосредствените си нужди, свързани с оборотния капитал и инвестициите.

iv) **Предпазни мерки за банките, чрез които държавната помощ достига до реалната икономика**, гарантиращи, че такава помощ се счита за пряка помощ в полза на клиентите на банките, а не за самите банки, и осигуряващи насоки за това как да се гарантира минимално нарушаване на конкуренцията между банките.

v) **Публично застраховане на краткосрочни експортни кредити** за всички държави, без да е необходимо държавата членка да доказва, че съответната държава временно е „непродаваема“.

vi) **Подкрепа за научноизследователската и развойната дейност (НИРД), свързана с коронавируса**, за справяне с настоящата криза в здравеопазването под формата на преки безвъзмездни средства, подлежащи на връщане авансови средства или данъчни предимства. За трансгранични проекти за сътрудничество между държави членки може да се предоставя премия.

vii) **Подкрепа за изграждането и модернизирването на съоръжения за изпитване** с цел разработване и изпитване на продукти (в това число ваксини, апарати за вентилация и предпазно облекло), които са от полза за справяне с пандемията от коронавируса до етапа на първото промишлено внедряване. Помощта може да бъде под формата на преки безвъзмездни средства, данъчни предимства, подлежащи на връщане авансови средства и гаранции за недопускане на загуби. Предприятията могат да се възползват от премия, когато техните инвестиции се подкрепят от повече от една държава членка и когато инвестицията е приключила в срок от два месеца, след отпускането на помощта.

viii) **Подкрепа за производството на продукти за борба с избухналата пандемия от коронавирус** под формата на преки безвъзмездни средства, данъчни предимства, подлежащи на връщане авансови средства и гаранции за недопускане на загуби. Предприятията могат да се възползват от премия, когато техните инвестиции се подкрепят от повече от една държава членка и когато инвестицията е приключила в срок от два месеца, след отпускането на помощта.

ix) **Целева подкрепа под формата на отсрочване на плащания на данъци и/или временно спиране на плащането на социалноосигурителни вноски** за тези сектори, региони или видове предприятия, които са най-силно засегнати от пандемията.

x) **Целева подкрепа под формата на субсидии за заплати на служителите** за предприятията в сектори или региони, които са пострадали най-много от заразата с коронавируса, и които без нея биха съкращавали персонал.

Временната рамка дава възможност на държавите членки да съчетават наличните мерки за подкрепа с изключение на заемите и гаранциите за един и същ заем и над праговете, предвидени във Временната рамка. Тя също така дава възможност на държавите членки да съчетават всички мерки за помощ, предоставени съгласно Временната рамка, със съществуващите възможности на предприятията да бъде отпусната помощ *de minimis* в размер до 25 000 евро за три финансови години за тези от тях, които извършват дейност в сектора на първичното производство на селскостопански продукти, 30 000 евро за три финансови години за предприятия, извършващи дейност в сектора на рибарството и аквакултурите, и 200 000 евро за три финансови години за предприятия, осъществяващи дейност във всички останали сектори. Същевременно държавите членки трябва да се ангажират да избягват прекомерното натрупване на мерки за подкрепа за едни и същи предприятия, за да ограничат помощта до действителните им нужди.

Освен това Временната рамка допълва многобройните други възможности, с които държавите членки вече разполагат, за да смекчат социално-икономическите последици от избухналата пандемия от коронавирус, в съответствие с правилата на ЕС за държавната помощ. На 13 март 2020 г. Комисията прие съобщение, озаглавено [„Координирани икономически мерки в отговор на пандемията от коронавируса“](#), в което са описани тези възможности. Така например държавите членки могат да въведат общоприложими промени в полза на предприятията (напр. отложено плащане на данъци или субсидиране на работа при непълно работно време във всички сектори), които не попадат в обхвата на правилата за държавната помощ. Те могат също така да компенсират предприятията за щети вследствие на избухналата пандемия от коронавирус и пряко свързани с нея.

Временната рамка ще бъде в сила до края на декември 2020 г. С цел гарантиране на правна сигурност Комисията ще прецени преди тази дата дали е нужно действието на Рамката да бъде удължено.

Неповерителната версия на решението ще бъде представена под № SA.56933 в [регистъра на държавните помощи](#) на уебсайта на Комисията, посветен на [конкуренцията](#), след като евентуалните въпроси, свързани с поверителността, бъдат решени. Новите публикации на решения за държавни помощи в интернет и в Официален вестник се посочват в седмичния електронен бюлетин за държавните помощи — [State Aid Weekly e-News](#).

Повече информация относно Временната рамка и останалите действия, предприети от Комисията за справяне с икономическите последици от пандемията, причинена от коронавируса, може да бъде намерена [тук](#).

ДЪРЖАВНА ПОМОЩ: КОМИСИЯТА ОДОБРЯВА СХЕМА В БЪЛГАРИЯ В РАЗМЕР НА 150 МИЛИОНА ЕВРО ЗА ПОДПОМАГАНЕ НА МСП, ЗАСЕГНАТИ ОТ ИЗБУХНАЛАТА ПАНДЕМИЯ ОТ КОРОНАВИРУС

Европейската комисия одобри за България схема в размер на 150 милиона евро (приблизително 294 милиона лева) в подкрепа на малките и средни предприятия (МСП) в контекста на избухналата пандемия от коронавирус. Схемата бе одобрена съгласно [Временната рамка за държавната помощ](#), приета от Комисията на 19 март 2020 г. и изменена на [3 април 2020 г.](#)

Изпълнителният заместник-председател на Европейската комисия Маргрете **Вестегер**, която отговаря за политиката в областта на конкуренцията, заяви: *Тази схема в размер на 150 милиона евро ще позволи на България да подкрепи МСП под формата на капиталови и квазикапиталови инвестиции в размер до 800 000 EUR на дружество. Това ще помогне на предприятията да посрещнат нуждите си от ликвидност в тези трудни времена. В тясно сътрудничество с държавите членки намираме работещи решения за справяне с икономическите последици от пандемията в съответствие с правилата на ЕС.*

Българската мярка

България уведоми Комисията, като се позовава на [Временната рамка](#), за схема за държавна помощ с прогнозен бюджет в размер на 150 милиона евро (приблизително 294 милиона лева) за подкрепа на предприятия, засегнати от избухналата пандемия от коронавирус.

Съгласно схемата публичното подпомагане ще бъде под формата на капиталови и квазикапиталови инвестиции.

Схемата, която ще бъде отворена за МСП, осъществяващи дейност във всички сектори с някои изключения, определени от България, има за цел да подобри достъпа до ликвидност на тези предприятия, които са най-силно засегнати от икономическото въздействие на избухналата пандемия от коронавирус, като по този начин им се помогне да продължат дейностите си, да започнат да инвестират и да запазят работните места. Комисията установи, че българската схема отговаря на условията, посочени във Временната рамка. По-конкретно, i) подкрепата няма да надвишава 800 000 EUR на дружество, както е предвидено във Временната рамка, ii) собствен капитал и квазикапиталови средства ще бъдат предоставени само на платежоспособни дружества и iii) помощта може да бъде предоставена до 31 декември 2020 г.

Поради това Комисията стигна до заключението, че българската мярка е необходима, целесъобразна и пропорционална за преодоляването на сериозни затруднения в икономиката на държава членка в съответствие с член 107, параграф 3, буква б) от ДФЕС и с условията, посочени във Временната рамка.

Въз основа на това Комисията одобри мерките съгласно правилата на ЕС за държавните помощи.

Контекст

Комисията прие Временна рамка, която позволява на държавите членки да използват цялата гъвкавост, предвидена в правилата за държавната помощ, за да подпомогнат икономиката в контекста на избухналата пандемия от коронавирус. Във Временната рамка, [изменена на 3 април 2020 г.](#), се предвиждат следните видове помощ, които държавите членки могат да предоставят:

i) **Преки безвъзмездни средства, вливане на капитал, избирателни данъчни предимства и авансови плащания** до 100 000 евро на предприятие с дейност в първичното производство на селскостопански продукти, 120 000 евро на предприятие с дейност в сектора на рибарството и аквакултурите и 800 000 евро на предприятие с дейност във всички останали сектори, за да посрещнат предприятията спешните си нужди от ликвидност. Държавите членки могат също да отпускат до 800 000 евро в номинална стойност безлихвени заеми на предприятие или гаранции по заеми, покриващи 100 % от риска, с изключение на първичното производство на селскостопански продукти и сектора на рибарството и аквакултурите, за които се прилагат ограничения от съответно 100 000 евро и 120 000 евро на предприятие.

ii) **Държавни гаранции за заеми, взети от предприятия**, за да се гарантира, че банките продължават да отпускат заеми на клиентите, които се нуждаят от тях. Тези държавни гаранции могат да покрият до 90 % от риска по заеми, за да се помогне на предприятията да покрият непосредствените си нужди от оборотен капитал и инвестиции.

iii) **Субсидирани публични заеми с изгодни лихвени проценти за предприятията**. Тези заеми могат да помогнат на предприятията да посрещнат непосредствените си нужди, свързани с оборотния капитал и инвестициите.

iv) **Предпазни мерки за банките, чрез които държавната помощ достига до реалната икономика**, гарантиращи, че такава помощ се счита за пряка помощ в полза на клиентите на банките, а не за самите банки, и осигуряващи насоки за това как да се гарантира минимално нарушаване на конкуренцията между банките.

v) **Публично застраховане на краткосрочни експортни кредити** за всички държави, без да е необходимо държавата членка да доказва, че съответната държава временно е „непродаваема“.

vi) **Подкрепа за научноизследователската и развойната дейност (НИРД), свързана с коронавируса**, за справяне с настоящата криза в здравеопазването под формата на преки безвъзмездни средства, подлежащи на връщане авансови средства или данъчни предимства. За трансгранични проекти за сътрудничество между държави членки може да се предоставя премия.

vii) **Подкрепа за изграждането и модернизирването на съоръжения за изпитване** с цел разработване и изпитване на продукти (в това число ваксини, апарати за вентилация и предпазно облекло), които са от полза за справяне с пандемията от коронавируса до етапа на първото промишлено внедряване. Помощта може да бъде под формата на преки безвъзмездни средства, данъчни предимства, подлежащи на връщане авансови средства и гаранции за недопускане на загуби. Предприятията могат да се възползват от премия, когато техните инвестиции се подкрепят от повече от една държава членка и когато инвестицията е приключила в срок от два месеца, след отпускането на помощта.

viii) **Подкрепа за производството на продукти за борба с избухналата пандемия от коронавирус** под формата на преки безвъзмездни средства, данъчни предимства, подлежащи на връщане авансови средства и гаранции за недопускане на загуби. Предприятията могат да се възползват от премия, когато техните инвестиции се подкрепят от повече от една държава членка и когато инвестицията е приключила в срок от два месеца, след отпускането на помощта.

ix) **Целева подкрепа под формата на отсрочване на плащания на данъци и/или временно спиране на плащането на социалноосигурителни вноски** за тези сектори, региони или видове предприятия, които са най-силно засегнати от пандемията.

x) **Целева подкрепа под формата на субсидии за заплати на служителите** за предприятията в сектори или региони, които са пострадали най-много от заразата с коронавируса, и които без нея биха съкращавали персонала.

Временната рамка дава възможност на държавите членки да съчетават наличните мерки за подкрепа с изключение на заемите и гаранциите за един и същ заем и над праговете, предвидени във Временната рамка. Тя също така дава възможност на държавите членки да съчетават всички мерки за помощ, предоставени съгласно Временната рамка, със съществуващите възможности на предприятията да бъде отпусната помощ *de minimis* в размер до 25 000 евро за три финансови години за тези от тях, които извършват дейност в сектора на първичното производство на селскостопански продукти, 30 000 евро за три финансови години за предприятия, извършващи дейност в сектора на рибарството и аквакултурите, и 200 000 евро за три финансови години за предприятия, осъществяващи дейност във всички останали сектори.

Същевременно държавите членки трябва да се ангажират да избягват прекомерното натрупване на мерки за подкрепа за едни и същи предприятия, за да ограничат помощта до действителните им нужди.

Освен това Временната рамка допълва многобройните други възможности, с които държавите членки вече разполагат, за да смекчат социално-икономическите последици от избухналата пандемия от коронавирус, в съответствие с правилата на ЕС за държавната помощ. На 13 март 2020 г. Комисията прие съобщение, озаглавено „[Координирани икономически мерки в отговор на пандемията от COVID-19](#)“, в което са описани тези възможности. Така например държавите членки могат да въведат общоприложими промени в полза на предприятията (напр. отложено плащане на данъци или субсидиране на работа при непълно работно време във всички сектори), които не попадат в обхвата на правилата за държавната помощ. Те могат също така да компенсират предприятията за щети вследствие на избухналата пандемия от коронавирус и пряко свързани с нея.

Временната рамка ще бъде в сила до края на декември 2020 г. С цел гарантиране на правна сигурност Комисията ще прецени преди тази дата дали е нужно действието на Рамката да бъде удължено.

Неповерителната версия на решението ще бъде представена под № SA.57052 в [регистъра на държавните помощи](#) на уебсайта на Комисията, посветен на [конкуренцията](#), след като евентуалните въпроси, свързани с поверителността, бъдат решени. Новите публикации на решения за държавни помощи в интернет и в Официален вестник се посочват в седмичния електронен бюлетин за държавните помощи — [State Aid Weekly e-News](#).

Повече информация относно Временната рамка и останалите действия, предприети от Комисията за справяне с икономическите последици от пандемията, причинена от коронавируса, може да бъде намерена [тук](#).

ЕС СТАТИРА НОВА ПИЛОТНА СХЕМА В РАЗМЕР НА 50 МИЛИОНА ЕВРО ЗА РАЗВИВАНЕ НА УМЕНИЯ-ТА И ОБРАЗОВАНИЕТО В ЕВРОПА

Европейският инвестиционен фонд (ЕИФ) и Европейската комисия стартират нов пилотен гаранционен механизъм за подобряване на достъпа до финансиране за физически лица и организации, които искат да инвестират в умения и образование. С пилотната схема в размер на 50 милиона евро ще се подкрепя финансиране за студенти и учащи, за предприятия, инвестиращи в повишаването на квалификацията на своите служители, и за организации, предоставящи образование и обучение.

Пилотният гаранционен механизъм за умения и образование е нова инициатива за дългово финансиране, предназначена да стимулира инвестициите в образованието, обучението и уменията — като част от решението как повече хора да намерят работа и да се намери отговор на променящите се потребности на европейската икономика. Тази инициатива е от особено значение в трудното икономическо положение, в което се намират понастоящем европейските граждани и предприятия заради пандемията от коронавирус. С нея ще бъдат подкрепяни предприятията и студентите по време на кризата и след нея, за да се гарантира, че Европа може да се развива и да бъде на челно място в световното технологично развитие, да тласне напред своята икономика на знанието и да ускори икономическото си възстановяване.

Заместник-председателят на Европейската комисия, отговарящ за утвърждаване на европейския ни начин на живот, Маргаритис Скинас, заяви: *С потенциал да мобилизира 200 милиона евро под формата на инвестиции за развитие на образованието и уменията, пилотният гаранционен механизъм за умения и образование е основа за изграждане на по-устойчиви и приобщаващи общества и икономики, докато ЕС се възстановява от пандемията от COVID-19. С него може да се осигури необходимата подкрепа за развитието на възможности за учене и на умения за някои от най-критичните сектори, като здравеопазването, образованието, сигурността, цифровата и зелената икономика. Отварянето на финансирането за учащи, предприятия и образователни организации ще позволи на възможно най-голям брой хора и предприятия да се възползват от предимствата.*

Изпълнителният директор на ЕИФ Ален Годар заяви: *Инвестициите в уменията допринасят за растежа, конкурентоспособността и социалното сближаване. Стартираният днес нов пилотен гаранционен механизъм за умения и образование предлага на студентите и на предприятията нови възможности да намерят нужната подкрепа за растеж, като същевременно разглежда предизвикателствата, свързани с цифровите промени и прехода към икономика без въглеродни емисии. — Като подобряваме достъпа до възможности за образование и обучение, можем да подпомогнем развитието на работна сила, способна да се адаптира по-лесно към променящата се среда, което е дори още по-важно в настоящите кризисни времена.*

В пилотната си фаза механизмът за умения и образование ще предостави гаранция на ЕС в размер до 50 милиона евро, подкрепена от Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ), задействайки дългово финансиране за проекти в областта на уменията и образованието в Европа с цел мобилизиране на средства в общ размер от над 200 милиона евро. Заинтересованите финансиращи институции или доставчици на образование и обучение могат да кандидатстват, за да станат финансови посредници и да участват в схемата, като отговорят на [откритата покана за изразяване на интерес](#), публикувана от ЕИФ. Подборът на финансовите посредници се управлява от ЕИФ.

ЕИФ ще осигури безвъзмездна ограничена гаранция за първа „загуба“ с определен праг (или насрещна гаранция) на подбрани финансови посредници, които съставят нови портфейли за дългово финансиране за студенти и предприятия. Допустимите студенти и предприятия ще имат достъп до различни видове финансиране (например заеми, разсрочени плащания, заеми, свързани с доходите и т.н.) чрез специални финансови посредници, като например финансови институции, университети и центрове за професионално обучение, ползващи гаранция от ЕС. В крайна сметка, благодарение на гаранцията крайните бенефициери ще разполагат с по-лесен достъп до финансиране и при по-добри условия.

Инициативата ще бъде пилотна през 2020 г., но целта е тя да се превърне в интегриран европейски финансов инструмент след 2020 г. в рамките на следващата многогодишна финансова рамка на ЕС (2021—2027 г.). Европейският консултантски център по инвестиционни въпроси също ще предостави подкрепа за изграждане на капацитет, за да спомогне за насърчаване на пилотната схема.

Контекст

Целта на пилотния гаранционен механизъм за умения и образование е да подкрепя следните крайни бенефициери:

Физически лица (студенти и учащи), които искат да продължат да учат и да усъвършенстват своите умения в академична среда, чрез професионално обучение, учене през целия живот и други форми на образование, включително чрез цифрови средства. С пилотния гаранционен механизъм ще се подкрепя също така мобилността на студенти и учащи, които следват образователни програми в друга държава членка, различна от тази, в която пребивават.

Европейски предприятия, които допринасят за тези усилия за развитие на умения и ги улесняват, като инвестират в подобряване на набора от умения и в използването на уменията на своите служители. Това спомага за повишаване на конкурентоспособността и производителността на предприятието, като същевременно се запазват работните места.

Европейски организации, които са активни в областта на развитието на умения, обучението и образованието или разработват проекти в областта на образованието. Тяхната цел е значителното подобряване на екосистемата на предлагането на услуги в областта на образованието, обучението и уменията, включително чрез цифрови средства. В тази категория са включени и детските градини, услугите в ранна детска възраст и други подобни организации.

За повече информация:

[Покана за изразяване на интерес](#)

[Уебсайт на ЕФСИ](#)

[Мерки на ЕС във връзка с коронавируса](#)

[Европейски консултантски център по инвестиционни въпроси](#)

Европейски информационен и иновационен център Враца
ENTERPRISE EUROPE NETWORK
 Тел.: 092 660271, 660273 Факс: 092 626308
 E-mail: een.vratsa@gmail.com, cci-vr@online.bg

Европейската комисия, нито лице, действащо от името на Европейската комисия, не носят отговорност за начините, по които съдържащата се тук информация би могла да се използва. Мненията в тази публикация са тези на автора и не е задължително да отразяват политиките на Европейската комисия.

